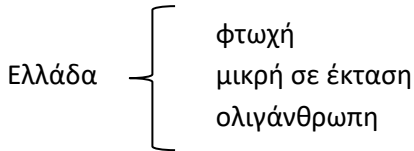

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΣΤΗΝ ΑΣΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ
Α. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

1. Τα δημογραφικά δεδομένα

α. Ο πληθυσμός

Σύνορα νεοελληνικού κράτους (1830): **Γραμμή Αμβρακικού – Παγασητικού**
(Ρούμελη, Μωριάς, Βόρειες Σποράδες, Κυκλάδες)

Π ρ ο σ α ρ τ ή σ ε ι ς :

1864: Ιόνια Νησιά → Τα βόρεια σύνορα αγγίζουν
1881: Θεσσαλία → τον Όλυμπο και τη Μακεδονία

Πυκνότητα πληθυσμού ανά τ.χλμ: από **15** το 1828 σε **43** το 1911

Ε ι κ ό ν ε ς (α ί σ θ η σ η ε γ κ α τ ά λ ε ι ψ η ς) :

α. γυμνά, εξαντλημένα εδάφη < υπερβόσκηση, υλοτομία

β. χέρσα χωράφια < εκτεταμένη αγρανάπαυση

Αύξηση πληθυσμού με γρήγορους ρυθμούς (όχι εξάντληση των περιθωρίων δημογραφικής εξέλιξης σε μια τόσο αραιοκατοικημένη χώρα), αλλά **περιορισμένες οικονομικές δυνατότητες** και **πενιχρά παραγωγικά πλεονάσματα**.
Περίοδοι αστάθειας (π.χ. ναυτικός αποκλεισμός από Αγγλο-Γάλλους το **1854**, **Κριμαϊκός πόλεμος**) → καταστροφή: πείνα, αρρώστιες, ανθρώπινες απώλειες.

β. Οι μετακινήσεις μέσα και έξω από την Ελλάδα

Οι πόλεις μεγάλωναν χωρίς ομοιότητες με τα **βιομηχανικά, εμπορικά, χρηματιστικά, αστικά** κέντρα της Δύσης.
Η μετακίνηση από την ύπαιθρο στα αστικά κέντρα δεν στοχεύει αποκλειστικά στη μόνιμη εγκατάσταση < **αργή ανάπτυξη παραγωγικών μονάδων**.

Μ ε τ α ν α σ τ ε ύ σ ε ι ς α γ ρ ο τ ι κ ο ύ π λ η θ υ σ μ ο ύ :

α. λιμάνια Ανατολικής Μεσογείου & Μαύρης Θάλασσας

β. Δούναβη

γ. Νότια Ρωσία

δ. Μικρά Ασία

ε. Αίγυπτο

τέλη 19^{ου} – αρχές 20^{ου}: **σταφιδική κρίση** → μετανάστευση προς Ατλαντικό